

afgewogen

Zwolle

(Concept) Treasuryplan – 2021

Datum April 2020
Ons kenmerk ZWFI20210429-001

TREASURYPLAN 2021

Het Treasurycomité biedt u dit concept ter vaststelling aan, conform het bepaalde in het vigerende Treasurystatuut.

Datum April 2021
Ons kenmerk ZWFI20210429-001

Op grond van het Uitvoeringsbesluit-Treasury-2019 stelt het College van B&W jaarlijks een Treasuryplan vast. Dit plan wordt uitgevoerd door de Treasurer onder begeleiding en toezicht van het Treasurycomité dat wordt gevormd door mevrouw E. Borsboom (voorzitter), J. van Dijk (CSB), P.W. Schoorlemmer (ZWFI), W. van de Linde (Vastgoed) en P.C. Heymans (Treasurer/secretaris). Het Treasuryplan is een nadere uitwerking c.q. concretisering van de Treasuryparagraaf, opgenomen in de begroting 2021 en luidt voor het jaar 2021 als volgt:

Mutaties direct betrokkenen

Per 1 mei zal Arie Claassen gemeente Zwolle verlaten. Hij vervulde de afgelopen zeven jaar de functie van Treasurer voor Zwolle. In maart is Peter Heymans bij gemeente Zwolle gestart, die vanwege het vertrek van Arie de functie van Treasurer zal vervullen. De invulling van deze functie is tot stand gekomen door middel van een Europese Openbare Aanbesteding en bekrachtigd in een overeenkomst. Peter heeft als Treasurer de bevoegdheden zoals vastgesteld in het vigerende Treasurystatuut met bijbehorend Uitvoeringsbesluit-Treasury van gemeente Zwolle.

Wijziging voorschriften BBV (boekhoudregels gemeenten)

De notitie rente is niet gewijzigd. Aanpassing van deze notitie heet de commissie BBV geagendeerd medio 2021. Deze notitie bevat de eisen en richtlijnen voor het bepalen van de omslagrente. Het omslagrentepercentage is voor 2021 tussentijds bijgesteld van 1,0% naar 0,9%. In de begroting is initieel met 1,0% gerekend.

Per juli 2019 is een kleine aanpassing doorgevoerd in de “Notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken”. Een groot deel van de notitie heeft betrekking op algemeen grondbeleid, maar voor Treasury zijn de bepalingen over rente van belang voor het bepalen van de rente voor de grondexploitaties, de zogenaamde “GREX-rente”. De wijzigingen hadden betrekking op verduidelijking binnen enkele stellige uitspraken en waren niet inhoudelijk.

De MPV 2020 was doorgerekend met een GREX-rente van 1,30%. Deze is op basis van nacalculatie in jaarrekening 2020 aangepast naar de werkelijk gerealiseerde rentelasten in 2020 (1,29%). De MPV van 2021 was ook initieel doorgerekend met een percentage van 1,30% maar is op dit moment 1,15%.

Rentevisie

Voor het aantrekken van nieuwe financieringsmiddelen hebben we te maken met de geldende rentepercentages in de markt. Ten aanzien hiervan verwachten we op dit moment een ontwikkeling als volgt:

Tijdens de start van de coronapandemie zagen wij de tarieven voor lange geldleningen even oplopen. Ook ontstond angst of lange financiering wel voorhanden zou blijven. De onzekerheden die ontstonden waren aanleiding om de banken te verbieden hun reguliere dividenden aan de aandeelhouders uit te keren. Dit gold voor commerciële banken, maar ook BNG en NWB werden met deze eis geconfronteerd.

De actuele situatie is dat de rentecurve redelijk vlak is; de 10-jaars swap doet 0,03% en de 30-jaars 0,44%. Dat vertaalt zich in tarieven voor leningen met looptijden van 10 en 30 jaar ter hoogte 0,11% en 0,69%. We zien dat de liquiditeitsopslag op 30 jarige leningen in de publieke sector (van risico-

Datum April 2021
Ons kenmerk ZWFI20210429-001

opslag is geen sprake) ongeveer 0,25% bedraagt. Voor Corona was dit 0,00 tot 0,02%. We kunnen daaruit concluderen dat zekerheid op liquiditeit duurder is geworden.

We zien mondiaal een economisch herstel. Waar China al enige tijd een enorme groei laat zien, zien we ook in Europa en Amerika hoge groeicijfers. Met een AEX-index die ruim boven de 700 punten stond in april, een nieuw record. En dat na een enorme daling in maart 2020, toen de eerste tekenen van Corona ontstonden. Dat betekent dat de recessie ten einde is gekomen. Dit wekt de verwachting dat de centrale bank haar opkoopprogramma van obligaties wat zou temporiseren, maar wij zien het tegenovergestelde; in het tweede kwartaal van dit jaar wordt het opkooptempo zelfs iets verhoogd. DNB heeft de verwachting uitgesproken dat na de zomer wordt afgebouwd en in maart 2022 het opkopen tot nul zal zijn teruggelopen.

Voorspellingen van het CPB melden dat de Nederlandse economie de klap van de pandemie begin 2022 te boven zal zijn, maar dat van eventuele inhaalgroei geen sprake zal zijn. Als deze voorspelling juist is heeft de economie in 2025 een peil dat 2% lager is dan de voorspellingen met betrekking tot 2025 van vóór de crisis. Deze voorspellingen vinden wij erg optimistisch en er zijn nog veel onzekerheden.

De korte rentes hebben even geschommeld, maar zijn alweer een poos stabiel negatief. Driemaands kasgeld kunnen wij krijgen voor tarieven die liggen tussen -/- 0,45% en -/- 0,52%. De Eonia forward curve, die de verwachting weerspiegelt van de ontwikkeling van de korte rente, is stabiel tussen 0,48% en 0,52% negatief gedurende de komende twee jaar. De 1-maands Euribor is nu -/- 0,53%. In prognoses zullen wij een tarief van 0% hanteren voor de korte rente.

Samenvattend is de verwachting dat zowel de korte als de lange rente de weg omhoog op korte termijn nog niet zal vinden. Prognoses voor de inflatie in het eurogebied voor de jaren 2021 tot en met 2023 zijn respectievelijk 1,5%, 1,2% en 1,4% (Bron ECB). De enorme beschikbaarheid aan liquide middelen houdt verder de tarieven laag. De schommelingen (omhoog en omlaag) op de 10 jaars rente worden niet verwacht hoger te zijn dan enkele tienden van procenten.

Tot het eind van het jaar is het verwachte tarief voor lange leningen:

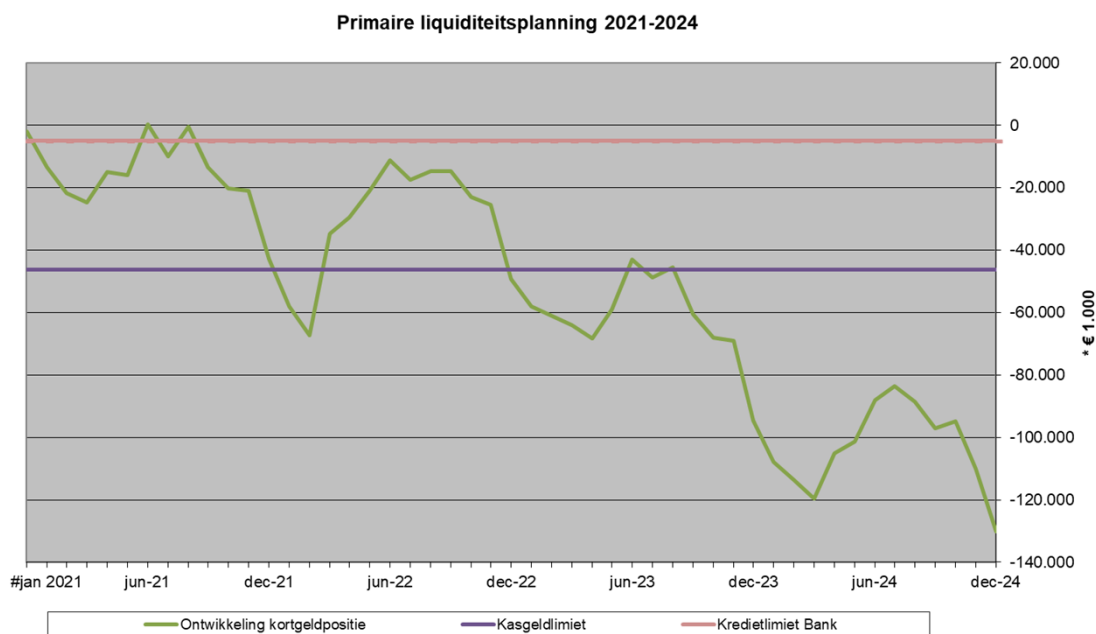
10 jaar	0,05 tot 0,35%
30 jaar	0,60 tot 0,90%

Het Treasurycomité zal qua overlegfrequentie teruggaan naar het niveau van voor de coronacrisis. De liquiditeitsontwikkelingen en de renteontwikkelingen zullen op de voet worden gevolgd. Het Treasurycomité zal de rentevisie in de loop van het jaar actualiseren.

Financiering

Voor de jaren 2021 t/m 2024 verwachten we op dit moment een verloop van de behoefte aan kortlopende financieringsmiddelen als volgt:

Datum April 2021
Ons kenmerk ZWFI20210429-001

Liquideitsprognose

De actuele liquideitsprognose wijst uit dat er gedurende het jaar 2021 geen overschrijding wordt verwacht van de kortgeldlimiet die wij kennen. Met name in de maand december daalt de liquiditeit fors, omdat er relatief grote uitgaven zijn en reguliere inkomsten zoals bijvoorbeeld gemeentelijke belastingen juist zijn afgenomen. In april 2021 wordt/is een bedrag aan aflossing betaald ter grootte van € 10 miljoen, voor de gehele periode van 4 jaar is dat € 78 miljoen. De korte, kleine positieve positie die in juni zichtbaar is, komt vrijwel geheel door de ontvangst vanuit het BTW compensatiefonds.

Zoomen we in op de grotere projecten, dan zien we onder andere het project WRZV Hallen, waarbij de planning is dat dit wordt afgerond in 2021. Naar verwachting zal rond het eind van 2021 worden gestart met de het project Van der Capellen Scholengemeenschap en ook het project Spoorzone is omvangrijk. Ook zijn met het bouw- en woonrijp maken van de grond in de wijk Stadshagen grote bedragen gemoeid de komende vier jaar. Van de relatief positieve liquideitsontwikkeling die de grafiek in het eerste kwartaal 2022 laat zien, is de verwachte opbrengst binnen project Stadshagen een belangrijke oorzaak.

Uiteraard wordt de liquideitspositie continue in de gaten gehouden en de prognose regelmatig bijgesteld, op basis van nieuwe informatie, bijvoorbeeld over wijzigingen in de investeringen (in bedrag of tijd). Ook bestuurlijke besluiten kunnen aanleiding zijn voor het wijzigen van de prognose. De liquideitspositie blijft een momentopname en er zijn grote inkomende en uitgaande geldstromen, zodat schommelingen in de positie niet te voorkomen zijn. Wel wordt zoveel mogelijk gestuurd op het laten samenvallen van de inkomende en uitgaande stromen, maar voor bijvoorbeeld te ontvangen subsidies is dat niet door ons beïnvloedbaar.

We streven voortdurend naar verdere verbetering van de prognose betreffende het verloop van (de behoefte aan) financiële middelen teneinde (nog) efficiënter in de gemeentelijke financieringsbehoefte te kunnen voorzien. We verwachten, mede hierdoor, een nauwkeurige

Datum April 2021
Ons kenmerk ZWFI20210429-001

liquiditeitsprognose te kunnen bewerkstelligen. Door uitgaven-/inkomsten-verloop van investeringen meer over de jaren te prognosticeren zal dat tevens bijdragen aan een nauwkeuriger prognose.

Aantrekken kortlopende financieringsmiddelen

Conform het Uitvoeringsbesluit-Treasury-2019, voorzien we allereerst in de financieringsbehoefte middels kortlopende financieringsmiddelen tot aan de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet is wettelijk vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. Hiermee komt de kasgeldlimiet in 2021 op ruim € 46,2 mln.

Normaliter betekent dit dat we met kortlopende financieringsmiddelen financieren, zodanig dat we net niet 3 achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschrijden. Rapportage aan onze toezichthouder, Provincie Overijssel, op grond van Wet-FIDO, heeft dan niet plaats te vinden.

Een buffer aan dagelijks benodigde kortlopende financieringsmiddelen (max. € 5 miljoen) trekken we aan middels de rekening-courant-overeenkomst met BNG. Daarbij hoort een “Intra-dag-limiet” (het bedrag dat gedurende de dag rood mag worden gestaan maar dat aan het eind van de dag aangezuiverd dient te worden) van € 55 miljoen. Dit zorgt voor ongestoord betalingsverkeer. Verder financieren wij de korte liquiditeitsbehoefte zoveel mogelijk met dag- en of kasgeldleningen.

Elke twee maanden, voor het eerst in de maand januari, rapporteert de Treasurer de stand van de kort-geld-positie aan de Wethouder-Financiën en aan de leden van het Treasurycomité. Ook wordt daarbij een overzicht van de in de afgelopen periode afgesloten financieringstransacties beschikbaar gesteld.

Schatkistbankieren

Vorenstaande liquiditeitsprognose leert dat er geen structurele overschotten worden verwacht. Conform de bepalingen in Wet FIDO betreffende het zogenaamde Schatkistbankieren, zijn gemeenten verplicht om overtollige middelen, boven een drempelwaarde, bij een rekening van het Ministerie van Financiën te plaatsen. Deze drempel is bepaald op 0,75% van het begrotingstotaal van de gemeente, maar de drempel wordt per 1 juli 2021 verhoogd naar 2,0% van dit begrotingstotaal tot een bedrag van € 500 miljoen en 0,2% over het meerdere. Wij zullen nauwlettend volgen of het verplicht uitzetten van tijdelijk overtollige middelen in de schatkist voor onze gemeente aan de orde zal komen. Per 1 juli 2021 bedraagt de drempel dan € 10,1 miljoen. Wij streven er met het nauwkeurig sturen op korte middelen naar om geen gelden in de Schatkist onder te hoeven brengen. Het plaatsen van deposito's, dus voor een langere periode vast, is eveneens mogelijk bij de schatkist. Op dit moment is de maximale looptijd 30 jaar en geldt voor alle looptijden het tarief 0%. Als gevolg van wijziging van het drempelbedrag, houden gemeenten mogelijk meer saldo aan bij hun rekening courant bij de huisbankier.

Verwachte consolidaties

De grafiek van het verloop van de liquiditeitspositie, zoals eerder opgenomen in deze rapportage, toont aan dat van een overschrijding van de kasgeldlimiet geen sprake is. Daarbij geldt een gemiddeld saldo per kwartaal; mogelijk wordt op dag-basis de limiet soms wel overschreden. Eén van de grotere inkomende geldstromen is de bijdrage uit het BTW compensatie fonds. Wij verwachten een bedrag van ongeveer € 20,4 miljoen te ontvangen. Uitbetaling dient uiterlijk 1 juli te gebeuren, maar vindt al sinds jaar en dag plaats op de laatste werkdag van juni.

Datum April 2021
Ons kenmerk ZWFI20210429-001

Wij verwachten op basis van de actuele prognoses niet dat er dit jaar lange financiering nodig is. De liquiditeitsontwikkeling gedurende de laatste maanden van het jaar kan niet 100% nauwkeurig worden voorspeld, maar wordt actief gevolgd. Zodra de ontwikkeling van de liquiditeitspositie in relatie tot de kortgeldlimiet aanleiding geeft lang te financieren zal besproken worden of consolidatie noodzakelijk is.

Aantrekken langlopende financieringsmiddelen

Consolidatie, het vervangen van kortlopende schuld door langlopende schuld, geschiedt in voorkomend geval door het vragen van tenminste 3 offertes waaruit de voor onze gemeente economisch meest voordelige wordt gekozen. Met onze financieringsstrategie zullen we rekening houden met het absoluut gezien nog steeds erg lage renteniveau. Hierbij zorgen wij voor voldoende spreiding en dat de posities binnen de renterisiconorm blijven.

Het verloop van de liquiditeitspositie geeft een indicatie van de aan te trekken lange financiering in de komende periode. Op basis van dit verloop wordt verwacht dat er in 2021 geen lange financiering meer aangetrokken hoeft te worden. Zodra het aantrekken van lange financiering aan de orde is, bepaalt het Treasurycomité, in samenspraak met wethouder Financiën, de omvang en de looptijd van de aan te trekken langlopende financieringsmiddelen.

MTN

In 2016 is onze gemeente toegetreden tot het Medium Term Note programma (MTN programma), het behelst het obligatieprogramma van Nederlandse gemeenten. Middels dit programma kunnen gemeenten zich rechtstreeks financieren op de kapitaalmarkt, met gestandaardiseerde lening documentatie, waarbij de BNG bank als arrangeur optreedt. Het voordeel voor Zwolle hiervan is een extra financieringsvorm, waarbij meer partijen (zelfs internationaal) kunnen worden bereikt waardoor de concurrentie voor een scherpe rente op de leningen toeneemt. De kosten zijn beperkt en worden meegewogen bij de afweging of we een lening op deze wijze afsluiten of onderhands. Als voorbeeld: bij een lening voor 10 jaar voor 10 miljoen zijn de kosten ca 0,002% over de looptijd en het bedrag.

Gebruik rente-instrumenten (Derivaten)

De aangescherpte regelgeving met betrekking tot het gebruik van derivaten beperkt het mogelijk gebruik daarvan door lagere overheden tot de zgn. plain-vanilla swaps, de meest eenvoudige, recht-toe-recht-aan, renteswap. Daarnaast stellen tegenpartijen meer eisen en zullen zij niet graag meer bereid zijn genoemde derivaten met gemeenten overeen te komen. Wij hebben één swap in de boeken met een hoofdsom van € 10 miljoen, waaronder wij kort rentende financiering aantrekken. We verwachten dit jaar verder geen derivaten transacties te zullen doen.

Monitoring verstrekte geldleningen en garanties

Door de gemeente zijn leningen en garanties verstrekt. Aanleiding om hiertoe over te gaan is het feit dat een project of investering doorgang moet vinden omdat het past binnen het gemeentelijk beleid, maar het zonder lening of garantie van de gemeente niet financierbaar is.

Datum April 2021
Ons kenmerk ZWFI20210429-001

Jaarlijks wordt een toets uitgevoerd op de lopende leningen en garanties. Zo nodig adviseren wij vakafdelingen. Voor wat betreft de garanties sport is er recent contact geweest met Bertus Jeensma. Voor de jaarrekening maakt Treasury op dit onderdeel een risicoanalyse.

In de rapportage “Monitoring geldleningen en garanties, met de bijlage: Risicoanalyse verstrekte geldleningen en gegarandeerde leningen” zijn aanbevelingen gedaan hoe om te gaan met de risico’s, voortvloeiende uit verstrekte geldleningen en garantstellingen. Deze risico’s voor onze gemeente zullen we nauwlettend (doen) volgen, conform de aanbevolen gedragslijn in voren gemelde rapportages.